

Моніторингове дослідження
щодо рівня адаптації учнів 10 класу до умов навчання у старшій школі
в 2025/2026 навчальному році

Вид моніторингу – внутрішній.

Актуальність: моніторингове дослідження адаптації 10-го класу є актуальним інструментом для забезпечення наступності освіти, підтримки психічного здоров'я учнів та створення оптимальних умов для їхнього особистісного та академічного розвитку на найважливішому етапі середньої освіти.

Мета дослідження: зробити комплексну оцінку рівня соціально-психологічної, навчальної та професійної адаптації учнів 10 класу до нових умов профільної освіти, виявити чинники, що ускладнюють цей процес, та розробити систему психолого-педагогічної підтримки.

Робоча група:

Оксана РАСПУТЬКО – заступник директора з навчально-виховної роботи;

Наталія МОЗГОВА - заступник директора з навчальної роботи;

Юлія МОХНУШКО – соціальний педагог

Ганна МОХНУШКО– учитель

Анастасія КОЦУБЕНКО – педагог-організатор.

Завдання дослідження:

1. Діагностувати рівень навчальної мотивації та задоволеності обраним профілем навчання.

2. Оцінити психоемоційний стан учнів: рівень тривожності, стресу, самооцінку та емоційне благополуччя.

3. Проаналізувати особливості соціальної адаптації: характер міжособистісних стосунків у зміненому колективі, взаємодію з педагогами.

4. Визначити ступінь професійного самовизначення та відповідність обраного профілю інтересам і здібностям учнів.

5. Виявити "групи ризику" – учнів, які мають виражені труднощі адаптації.

6. Розробити рекомендації для вчителів, батьків та адміністрації закладу освіти з метою корекції адаптаційного процесу.

Об'єкт дослідження: процес адаптації учнів 10 класу.

Суб'єкти дослідження: учні 10 класу, вчителі, соціальний педагог.

Методи дослідження:

Збір даних: анонімне анкетування батьків учнів 10 класу з використанням вебінструменту «Google-форми», спостереження на уроках та перервах, оцінка активності, уваги, взаємодії з однолітками та вчителями, соціальним педагогом.

Обробка даних: опрацювання та аналіз отриманих даних, узагальнення результатів, підготовка аналітичної довідки.

Термін проведення моніторингового дослідження: 20 жовтня 2025 - 04 листопада 2025.

**Програма дослідження
щодо рівня адаптації учнів 10 класу до умов навчання у старшій школі
в 2025/2026 навчальному році**

I етап (Підготовчий):

- Формулювання мети та завдань дослідження.
- Планування дослідження, підбір та підготовка діагностичного інструментарію, розробка анкет «Google-форми».

II етап (Практичний):

- Анкетування учнів 10 класу з використанням вебінструменту «Google-форми»
- Спостереження за поведінкою учасників освітнього процесу в різних ситуаціях (на уроках, перервах, під час перебування в укритті, оцінка активності, уваги, взаємодії з однолітками та вчителями.)
- Дослідження міжособистісних стосунків у класі.

III етап (Аналітичний):

- Обробка та систематизація отриманих даних.
- Аналіз результатів анкетування.
- Виявлення сильних сторін та проблемних зон.
- Підготовка аналітичного звіту та рекомендацій.

Очікувані результати

Визначення домінуючого рівня адаптації в 10-х класах (високий, середній, низький).

Виявлення основних проблемних зон: висока тривожність через НМТ, конфлікти в колективі, незадоволеність обраними предметами, що вивчаються на профільному рівні.

Формування списку учнів, які потребують індивідуальної психологічної підтримки.

Підготовка конкретних рекомендацій для адміністрації, вчителів-предметників та батьків щодо оптимізації освітнього процесу.

Висновки та рекомендації

- Аналіз результатів респондентів дослідження.
- Розробка програми дій для усунення виявлених недоліків.
- Формування рекомендацій для адміністрації, педагогів, батьків та учнів, соціального педагога.
- Оприлюднення результатів дослідження на офіційному вебсайті закладу.

Додатки

- Результати анкетування.
- Аналітична довідка за результатами дослідження.

ДОВІДКА
за результатами моніторингового дослідження
Бочечківського ЗЗСО І-ІІІ ступенів
щодо рівня адаптації учнів 10 класу до умов навчання у старшій школі
в 2025/2026 навчальному році

Мета дослідження – зробити комплексну оцінку рівня соціально-психологічної, навчальної та професійної адаптації учнів 10 класу до нових умов профільної освіти, виявити чинники, що ускладнюють цей процес, та розробити систему психолого-педагогічної підтримки.

Період опитування – 20 жовтня 2025 - 04 листопада 2025.

Тип опитування – анонімне анкетування учнів 10 класу з використанням вебінструменту «Google-форми», спостереження за поведінкою учасників освітнього процесу в різних ситуаціях (на уроках, перервах, під час перебування в укритті, оцінка активності, уваги, взаємодії з однолітками та вчителями.)

У 10 класі навчається 12 учнів. 2 учні класу, отримавши базову середню освіту, продовжили навчання у фаховому коледжі, тому колектив є зміненим порівняно з попереднім навчальним роком. У класі продовжують здобуття повної загальної середньої освіти дві учениці, які отримали свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою.

Класний колектив характеризується як спокійний, врівноважений, дисциплінований. Учні дотримуються правил поведінки у закладі освіти, поважають один одного, проявляють доброзичливість, конфліктних ситуацій не зафіксовано. Атмосфера у класі сприятлива для навчання та спілкування.

Результати соціометричного дослідження

Під час проведення соціальним педагогом методики «Сприйняття групи індивідом» отримано такі результати:

Тип сприйняття групи	Характеристика	Відсоток учнів
Індивідуалістичний	Група сприймається як нейтральне середовище або перешкода у власній діяльності. Уникають колективних форм роботи.	40 %
Прагматичний	Група розглядається як засіб досягнення особистих цілей, цінується користь від спільної діяльності.	38 %
Колективістичний	Група є самостійною цінністю, важливі спільні досягнення, підтримка інших	22 %

Результати свідчать, що більшість старшокласників перебувають на стадії становлення колективних взаємин. Вони орієнтовані переважно на власні цілі, але водночас зберігають потенціал до згуртованості та розвитку колективістських якостей.

На основі опитування десятикласників за «Google-формами» можна зробити висновок, що клас демонструє високий рівень соціальної згуртованості, повну інтеграцію у колектив (100% комфорту у стосунках) та значну емоційну стійкість.

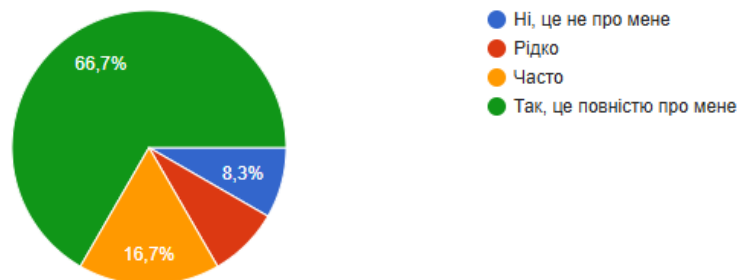
Учні демонструють зрілий підхід до навчання та вміння справлятися з викликами.

Абсолютна більшість (66.7%) учнів повністю може керувати своїми емоціями у стресових ситуаціях (іспити, конфлікти). Це показник високого емоційного інтелекту.

10. Я можу **керувати своїми емоціями** у стресових ситуаціях (наприклад, під час іспитів чи конфліктів).

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

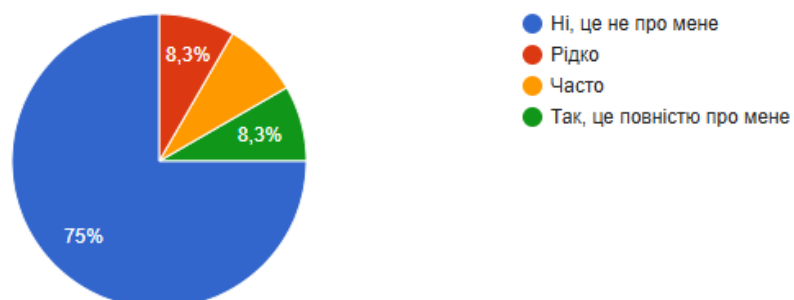

75% учнів не відчувають хвилювання чи тривоги перед шкільними заняттями або контрольними роботами. Це свідчить про їхню впевненість у своїх знаннях і вміннях.

8. Я відчуваю **хвилювання** або **тривогу** перед шкільними заняттями або контрольними роботами.

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

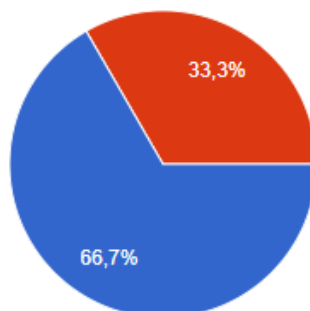

Дві третини учнів (66.7%) дуже ефективно розподіляють свій час на виконання домашніх завдань та підготовку до уроків, встигаючи виконати все необхідне.

2. Наскільки ефективно ви вмієте розподіляти свій час для виконання домашніх завдань та підготовки до уроків?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

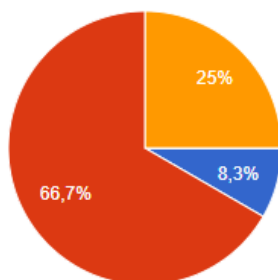
- Дуже ефективно, все встигаю;
- Здебільшого ефективно, але іноді не вистачає часу;
- Важко організувати час
- Майже не вмію планувати.

Майже всі учні (66.7%) відзначають, що їхнє навантаження значно збільшилося, а ще 25% – помітно збільшилося. Це свідчить про перехід на новий, дорослий рівень навчання, який вимагає більшої самовіддачі.

1. Як змінилося ваше навчальне навантаження у 10-му класі порівняно з 9-м?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

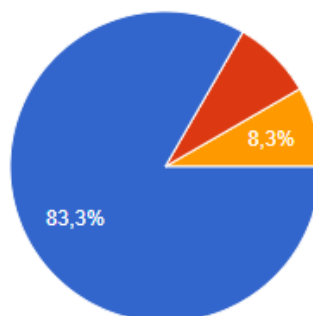
- Значно збільшилося;
- Збільшилося помірно;
- Не змінилося;
- Зменшилося

Учні отримують потужну навчальну підтримку: 83.3% завжди отримують допомогу від вчителів, коли виникають труднощі.

3. Чи отримуєте ви підтримку від вчителів, коли виникають труднощі у навчанні?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

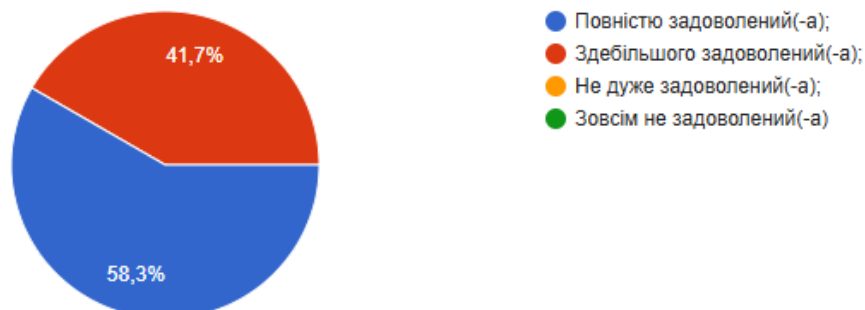
- Завжди;
- Часто
- Іноді;
- Рідко або ніколи.

Більше половини учнів (58.3%) повністю задоволені якістю пояснення нового матеріалу, що є міцною основою для їхнього академічного успіху.

4. Наскільки ви задоволені якістю пояснення нового матеріалу вчителями 10-го класу?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

Атмосфера в класі: 100% учнів почуваються комфортно і впевнено у стосунках з більшістю однокласників. Це свідчить про високий рівень соціальної інтеграції та дружню атмосферу.

5. Як ви почуваетесь у стосунках із більшістю однокласників?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

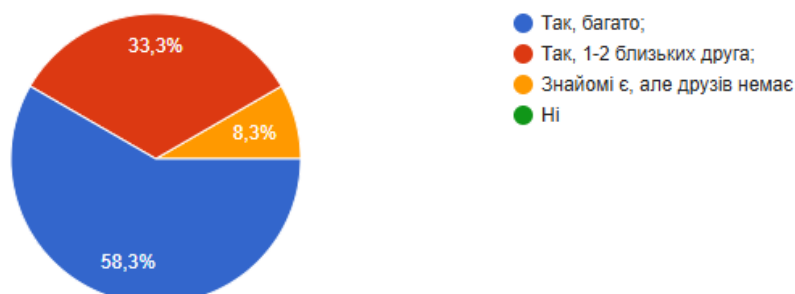

Більшість класу має міцні зв'язки: 58.3% мають багато друзів, а ще 33.3% мають 1-2 близьких друзів, з якими вони спілкуються та довіряють.

6. Чи маєте ви в класі друзів, з якими постійно спілкуєтеся та довіряєте?

 [Копіювати діаграму](#)

12 відповідей

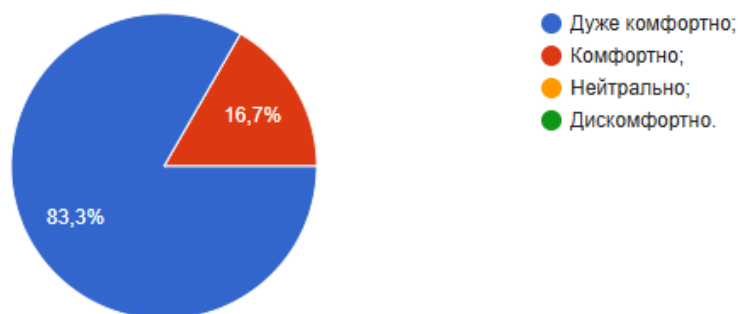

Зв'язок із класним керівником: Більшість учнів (83.3%) почуваються дуже комфортно, а решта (16.7%) – комфортно у спілкуванні з класним керівником. Це гарантує ефективну комунікацію та емоційну підтримку.

7. Наскільки комфортно ви почуваєтеся у спілкуванні з класним керівником?

 Копіювати діаграму

12 відповідей

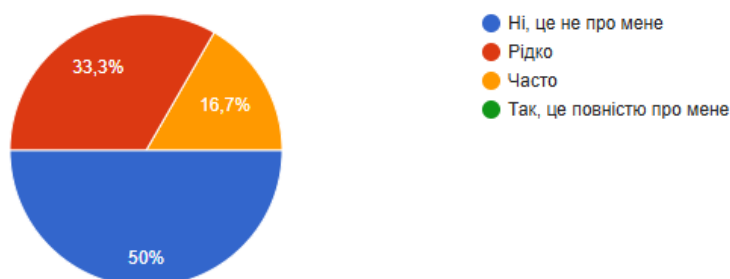

Третина учнів (33.3%) відчуває часту втому – це є природною реакцією на підвищення навантаження.

9. Я відчуваю **сильну втому** або **виснаження** після навчального дня.

 Копіювати діаграму

12 відповідей

На основі даного опитування можна зробити висновок, що клас демонструє високий рівень соціальної згуртованості, повну інтеграцію у колектив та значну емоційну стійкість.

У процесі спостереження за навчальними заняттями було виявлено, що учні активно залучені до освітнього процесу, виявляють стійку пізнавальну активність та високу мотивацію до вивчення профільних предметів. Діти легко встановлюють контакт з учителями, дотримуються дисципліни та правил внутрішнього розпорядку.

Спостерігається зниження уваги на окремих уроках, потреба в додатковому стимулюванні з боку вчителя. Спостережено епізодичні прояви втоми або незначної тривожності, пов'язаної з оцінюванням чи виконанням складних завдань. Взаємодія з однолітками та вчителями адекватна, але ініціатива проявляється рідше, ніж в учнів з високим рівнем.

Висновки

- Адаптація учнів 10 класу відбулася загалом успішно.
- Колектив вирізняється стабільною поведінкою, доброзичливими взаєминами та позитивним психологічним кліматом.
- Основна проблема — недостатній рівень навчальної мотивації та самоорганізації, що потребує подальшої педагогічної підтримки.
- Учні проявляють готовність до спілкування, але потребують розвитку командної взаємодії та вміння працювати в групі.

Рекомендації:

1. Класному керівнику 10 класу Анастасії КОЦУБЕНКО, учителям-предметникам 10 класу:

1.1. Продовжити роботу з формування пізнавальної мотивації через використання активних методів навчання, проєктної діяльності, участі у конкурсах, дослідницьких і творчих ініціативах.

1.2. Залучати учнів до профорієнтаційних заходів, що сприятимуть усвідомленню власних життєвих цілей.

1.3. Посилити індивідуальну підтримку учнів із низькою навчальною мотивацією, створити ситуації успіху.

1.4. Продовжити роботу з розвитку колективістських якостей, сприяти створенню позитивного мікроклімату.

1.5. Рекомендувати батькам десятикласників з розумінням ставитися до вікових особливостей старшокласників, підтримувати їх прагнення до самостійності, відповідальності, самовираження.

1.6. Враховувати підвищену емоційну вразливість і потребу у спілкуванні, створювати умови для розвитку довірливих стосунків між учнями та дорослими.

2. Соціальному педагогу Юлії МОХНУШКО:

2.1. Регулярно досліджувати структуру класних колективів (особливо новостворених або змінених після 9-го класу) для виявлення лідерів, аутсайдерів, конфліктних груп та дітей, схильних до ізоляції.

2.2. Моніторити інформацію про сімейні обставини, соціальний статус, умови проживання учнів, що може впливати на їхню адаптацію та успішність.

2.3. Ідентифікувати підлітків, які мають ознаки соціальної дезадаптації: пропуски занять, порушення дисципліни, конфлікти з вчителями/однолітками, ознаки емоційного вигорання або тривожності..

3. Заступнику директора з навчальної роботи Наталії МОЗГОВІЙ:

3.1. Продовжити діяльність щодо налагодження системи роботи з адаптації та профорієнтації здобувачів освіти 10 класу.

Директор

Тетяна КОРОСЬКО